

Õiguskantsler

Direktor Maire Reest
Maarjamaa Hariduskolleegium
Valgejõe õppekeskus
valgejoe@mhk.edu.ee

Teie nr

Meie 08.06.2017 nr 7-9/170090/1702498

Kontrollkäik Maarjamaa Hariduskolleegiumi Valgejõe õppekeskusesse

Austatud proua direktor

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 31.01.2017-01.02.2017 Maarjamaa Hariduskolleegiumi Valgejõe õppekeskust (edaspidi *õppekeskus*). Viimati kontrollis õiguskantsler õppekeskust (endise nimetusega Tapa Erikool) [08.11.2013](#).

2015. aasta suvel valmis Tapal õppekeskuse uus hoonekompleks. Tänu sellele on märgatavalt paranenud õpilaste elu- ja õppetingimused ning personali töötingimused. Õppekeskuses on spordisaal ning hea valik sportimiseks vajalikku inventari. Igal õpilasel on õpilaskodus oma tuba koos duši ja WC kasutamise võimalusega. Tunnustamist väärib õppekeskuse personali pühendumus ning individuaalne lähenemine laste muredele ja lastega koostöös toimivate lahenduste otsimine. Positiivne on, et õppekeskuses on tööpäeviti meditsiiniõde. Õppekeskuses viibivad lapsed kiitsid koolis pakutavat toitu.

Kontrollkäigul selgus, et õppekeskuses on probleeme õpilaste turvalisuse tagamisega. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata õpilaste vaheliste konfliktide lahendamisele ning lastega usalduslike suhete loomisele. Õpilastele tuleb anda ühtseid selgitusi toas paikneva alarmnupu kasutamisevõimaluste kohta. Eraldusruum ei paku piisavalt privaatsust seal viibivale õpilasele. Õpilaste helistamise korraldus vajab ühtlustamist ja selle reeglid paremat selgitamist nii noortele kui ka personalile. Õpilaste magamistube ei tohi lukustada selliselt, et laps ei saa ust seestpoolt ise avada. Õpilastele võiks pakkuda senisest rohkem mõtestatud vaba aja veetmise võimalusi ning karjäärinõustamist. Tuleb vältida täielikku akende kilega katmist nii noorte magamistubades kui ka ühistegevusteks mõeldud ruumides. Õpilaste turvakontroll toimub õppekeskuses õigusliku alusteta.

Kontrollkäigu ajal oli õppekeskuse nimekirjas 34 last. Kõik õpilased viibisid õppekeskuses kohtumäärusel alusel – 4 last ööpäevaringsel erihoolekandeteenusel ([sotsiaalhoolekandeseaduse](#)

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

(SHS) § 105 lg 1 alusel) ning 30 last oli suunatud kasvatuseritingimusi vajavate õpilaste kooli ([alaealiste mõjutusvahendite seaduse](#) (AMVS) § 6 lg 2 alusel). Kontrollkäigu toimumise hetkel oli õppekeskuse teenistuses 107 töötajat.

Kontrollkäigul tegid õiguskantsleri nõunikud koos eksperdiga ringkäigu õppekeskuse ruumides, tutvusid asutuse dokumentatsiooniga, vestlesid töötajatega ning põhjalikumalt 14-õpilasega.

Turvalisus

Võrreldes eelmise kontrollkäigu ajal valitsenud olukorraga, on turvalisuse taset õnnestunud tõsta, kuid mõned kitsaskohad siiski veel esinevad. Õpilased tõid vestlustes välja, et on kogenud õppekeskuses nii teiste õpilaste füüsilist (tõukamised, löömised, riiete määrimine, isiklike asjade laiali loopimine) kui ka psüühilist (solvangud, narrimine) vägivalda. Paljud noored tunnistasid, et nad ei teavita õppekeskuse personali kõikidest kiusamise- ja vägivallajuhtumitest. Vähestel õpilastel oli nimetada õppekeskuse töötaja, keda nad usaldavad ja kellelt võiksid keerulises olukorras abi saada.¹ Õpilased arvasid, et ka juhul, kui nad oma murest räägivad, siis ei võeta seda piisavalt tõsiselt või ei reageerita. Enim vägivallajuhtumeid toimub noorte sõnul koolitunde oodates ja klassiruumides. Õpilaste kinnitusel on koridorides pimedaid nurki, mis jäävad videojälgitamise ulatusest välja, või osatakse leida muid kohti, kus kiusamine toimub varjatult. Rühmakodudes on õpilaste sõnul üldjuhul rahulikum. Vestlustes mainisid õppekeskuse töötajad, et neil ei ole alati selget arusaama, kuidas õpilaste vägivaldsele käitumisele peaks reageerima ning tunti vajadust vastava koolituse ja konkreetsete käitumisjuhiste järele.

Õisel ajal ei pruugi igas rühmakodus olla pidevalt kohal töötajat. Esineb öid, kus kahe rühma peale on vaid üks öökasvataja. Selline töökorraldus jätab noored mõneks ajaks järelevalveta ja võib tõsta õpilaste vahelise konflikti tekkimise riski.

Õpilaste magamistubades on häirenupu kasutamise võimalus. Personali sõnul saavad lapsed häirenupu vahendusel abivajadusest märku anda. Seevastu noored väitsid, et nende teada võib häirenuppu kasutada vaid tulekahju puhkemisel, muudel juhtudel pidi see olema keelatud.

Õiguskantsler on analüüsinud õpilaste turvalisuse tagamisega seotud küsimusi põhjalikumalt [08.11.2013 Tapa Erikooli kontrollkäigu kokkuvõttes](#)² ning leidnud, et kinnisel õppeasutusel lasub kohustus kaitsta seal viibivate laste õigust elule ja tervisele ning inimväärikust. Õppekeskuse personal peab saama vajaliku ettevalmistuse, mis aitaks neil varakult märgata ning lahendada õpilaste vahelisi konflikte. Samuti peab noortel olema võimalik igal hetkel pöörduda usalduslikult õppekeskuse töötaja poole ning anda oma murest teada.

Piiratud vabadusega alaealisi puudutavad [Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitused](#)³ sätestavad, et asutus peab tagama järelevalve laste tegevuste üle, eriti öisel ajal. Asutuses peab olema tõhus alarmsüsteem, mida saaks kasutada hädaolukorra puhul. Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (CPT) on oma [2016. aastal Maltale tehtud soovituses](#)⁴ märkinud, et erilist tähelepanu tuleb pöörata alaealistega

¹ Võrdluseks nt Maarjamaa Hariduskolleegeumi Emajõe õppekeskuses viibivate lastega [kevad 2016](#) peetud vestlustest võis järeldada, et üldiselt usaldavad õpilased personali ja julgevad probleemi korral personalilt abi otsida.

² Vt p 4.1.

³ Vt p 64.

⁴ Vt p 102.

töötava personali koolitamisele, et töötajatel oleksid oskused märgata juba toimuvat kiusamist ning ka ennetada vägivalda- ja kiusamisjuhtumeid.

Õiguskantsler palub õppekeskusel pöörata senisest veelgi rohkem tähelepanu keskuses viibivate õpilaste turvalisusele. Võimalik, et vaja oleks vastavateemalisi koolitusi personalile, konkreetsemaid käitumisjuhiseid kriisiolukordade lahendamiseks ning olemasolevate tegutsemisreeglite ümberhindamist. Eriti tuleks panustada koolitustele ja tegevustele, mis aitavad kaasa usalduslike suhete loomisele töötajate ja õpilaste vahel. Öisel ajal peaks igas rühmakodus viibima pidevalt keegi personalist. Õpilastele tuleks anda selgeid juhiseid magamistuppa paigaldatud häirenupu kasutamise võimaluste kohta, et abivajaduse ilmumise korral (mis ei pruugi seisneda vaid tulekahju puhkemises) julgeksid nad seda kasutada.

Magamistubade automaatne lukustamine

Paljude õpilaste magamistubade ukseid lukustasid automaatselt viisil, mis ei võimaldanud ust seestpoolt avada. Laps ei saanud oma magamistubast lahkuda ja pidi ukse avamiseks kutsuma kedagi personalist. Õpilaste sõnul on nad sellises olukorras karjunud, trampinud jalgadega vastu seinu ja ust. Töötaja küll tuli sellise märguandmise peale alati nende juurde, kuid vahel pidid nad ootama, eriti öisel ajal, kui öökasvatajat parajasti rühmakodus ei olnud. Mõned õpilapsed mainisid, et neid on karistuseks oma tuppa lukustatud.

Õppekeskuse personali sõnul ei ole õpilaste magamistubadesse lukustamine sihilik tegevus, vaid tingitud uste ehituslikust eripärast. Noortele on lubatud panna ukse või ukseleku vahele mingi takistus (nt paber- või riidetükk), et uks automaatselt ei sulguks. Mõned on seda võimalust ka kasutanud.

Magamistubade sellisel viisil lukustamise korral on oht, et õpilase magamistuba võidakse kasutada lapse eraldamiseks. Õppekeskuses viibivate õpilaste eraldusruumi paigutamine on lubatud olenevalt sellest, mis teenusel laps viibib, kas [AMVS](#) § 6² lõige 2 alusel või [SHS](#) § 107 lõike 4 alusel. Ruum, kuhu last eraldatakse, peab olema lapse jaoks ohutu sh vastama õigusaktides sätestatud nõuetele⁵ ning iga eraldamisjuhtumi peab dokumenteerima. Õpilast ei tohi tema magamistuppa või muusse selleks mitte ettenähtud ruumi lukustada. Karistusmeetmena ei ole lapse eraldusruumi paigutamine lubatud.⁶

Õiguskantsler palub õppekeskusel muuta õpilaste magamistubade uste lukustussüsteemi nii, et lapsel oleks võimalik igal ajahetkel toast iseseisvalt lahkuda.

Eraldusruumi kasutamine

Õppekeskuse eraldusruum vastab [AMVS-i alusel kehtestatud nõuetele](#) ning on pideva videojärelevalve all. Personali selgituste kohaselt üritatakse eraldusruumi kasutada võimalikult vähe. Dokumentidest selgus, et laste eraldusruumi paigutamised on lühiajalised kestusega üldjuhul kuni 2 tundi. Positiivne on, et personal märkab varakult õpilase rahunemist ning lapsel võimaldatakse seejärel eraldusruumist lahkuda.

⁵ Sotsiaalministri 08.02.2002 määrus nr 33 „[Eraldusruumi ja selle sisustuse tervisekaitse- ning ohutusnõuded](#)“; Sotsiaalministri 21.12.2015 määrus nr 75 „[Tervisekaitse- ja eraldusruumide eriolekandeteenustele ja eraldusruumile](#)“.

⁶ CPT standards. [CPT/Inf/E \(2002\) 1 - Rev. 2015](#), pp 128-129; [Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus](#) [CM/Rec\(2008\)11 p 91.4](#).

Ööpävaringsel eriholdusteenusel viibiva lapse paigutamine eraldusruumi

Mõnedel ööpävaringsel eriholdusteenusel viibivate laste eraldusruumi paigutamise käskkirjadel oli ekslikult märgitud eraldusruumi paigutamise alusena AMVS § 6² lõige 2.⁷ Ööpävaringsel eriholdusteenusel viibivat last võib paigutada eraldusruumi üksnes SHS § 107 lõike 4 alusel. Samuti tuleb eraldusruumi sisustuse, eraldamise kestuse, dokumenteerimise jms osas arvestada SHS-ist tulenevate nõuetega. Ööpävaringsel eriholekandeteenusel viibiva lapse eraldusruumi paigutamisest on õppekeskus kohustatud teavitama politseid või kiirabi (SHS § 107 lg 5). Eraldusruumi paigutamise dokumentides ei olnud alati fikseeritud märged kiirabi/politsei teavitamise kohta.⁸ Samasugustele probleemidele juhtis õiguskantsler Maarjamaa Hariduskolleegeiumi tähelepanu ka [17.05-18.05.2016 Maarjamaa Hariduskolleegeiumi Emajõe õppekeskuse kontrollkäigu kokkuvõttes](#).⁹

Kontrollkäigu toimumise ajal remonditi õppekeskuse osakonda, millest saab ööpävaringse eriholekandeteenuse osutamise osakond. Remondi käigus on plaanis teha osakonda ka eraldustuba, mis vastaks [SHS-i alusel kehtestatud nõuetele](#).

Õiguskantsler palub juhendada ööpävaringsel eriholdusteenusel viibiva lapse eraldusruumi paigutamisel SHS-is sätestatud nõuetest.

Eraldusruumis viibiva lapse privaatsus

Eraldusruumis on hügieeninurk (WC ja kraanikauss). Tualetipott on eraldusruumi ukse luugist täielikult nähtav. Samuti on tualetipott täielikult jälgitav valvekaamerast.

Õiguskantsler on analüüsinud sarnast olukorda [17.05-18.05.2016 Maarjamaa Hariduskolleegeiumi Emajõe õppekeskuse kontrollkäigu kokkuvõttes](#) ning leidnud, et isiku jälgimine tualeti kasutamisel on väga intensiivne privaatsuse riive. Seesugune jälgimine võib olla õigustatud ainult üksikutel väga ekstreemsetel juhtudel ning siis, kui on suur tõenäosus, et isik võib sooritada enesetapu või enesevigastuse katse ja ühegi muu abinõuga ei saa seda ära hoida. Sellistel puhkudel peaks õppekeskuse personal pöörduma kiirabi poole, sest eraldusruumi rahunemiseks paigutatud õpilane võib tõenäoliselt vajada psühhiaatrilist abi vastavalt sisustatud ning vastava personaliga keskkonnas.

Õiguskantsler palub tagada eraldusruumi paigutatud õpilase privaatsus hügieeninurga kasutamisel kas statsionaarsete (nt vahesein) või teisaldatavate varjetega (nt kardin, sirm). Videovalve tehnilist lahendust tuleb muuta nii, et tualetikasutus ei oleks videojälgimise seadmete vahendusel igal juhul vaadeldav (nt valvekaamera pildil hügieeninurga häägustamise võimalus). Sobivaima lahenduse leidmine on õppekeskuse otsustada.

Joogivee kättesaadavus eraldusruumis

Kontrollkäigu toimumise ajal ei tulnud eraldusruumis olevast kraanist vett. Samuti ei töötanud WC loputussüsteem.

⁷ Nt 02.05.2016 eraldusruumi paigutamise juhtum, käskkiri nr 2-2/47.

⁸ Nt 01.05.2016 eraldusruumi paigutamise juhtum, käskkiri nr 2-2/46.

⁹ Vt lk 5.

Ööpäevaringse erihoolekandeteenuse osutaja [peab](#) tagama eraldusruumis nõuetekohase joogivee kättesaadavuse. Sama [nõue](#) kehtib ka kasvatus eritingimusi vajavate õpilaste kooli suhtes. Eraldusruumi paigutatud õpilastel peab olema võimalus kasutada töökorras WC-d.¹⁰

Õiguskantsler palub tagada eraldusruumi paigutatud õpilasele pidev joogivee kättesaadavus ning töökorras WC kasutamise võimalus.

Läbipaistmatud aknakatted

Mõned õpilaste magamistubade aknad olid kaetud valge kilega. Kile lubab küll vähesel määral loomuliku valguse läbimist, kuid takistab täielikult õues toimuva nägemist. Samalaadse kilega olid üleni kaetud kõikide ruumide aknad (nii magamistubade kui ka ühistegevuste toa aknad) osakonnas, mida ehitati tulevikus kohtumäärusega ööpäevaringse erihoolekandeteenuse osutamiseks. Personali väiteil oli selline meede mõnes toas vajalik, sest noorte tegevus häiris naabermajade elanikke. Ööpäevaringse erihoolekandeteenuse ruumide planeerimisel soovis õppekeskus esialgselt küll teistsugust akende katmise lahendust, kuid lõpp-projekti kinnitamisel otsustati siiski täieliku katmise kasuks. Põhjenduseks oli õpilaste eraelu kaitse – ruumid asuvad esimesel korrusel ning katmata akende korral oleks väljastpoolt võimalik õpilaste tegevust näha.

[CPT on rõhutanud](#)¹¹, et alaealiste kinnipidamisasutuste ruumidesse peab pääsema loomulik päevavalgus. Kontrollkäigul osalenud tervishoiuekspert märkis, et kilega kinnikaetud akendega ruume ei saa pidada elukeskkonnaks sobivaks. Õpilaste privaatsuse kaitseks saab rakendada meetmeid, mis ei jäta lapsi päevavalgusest ja õuevaatest täielikult ilma. Ka asutuseväliseid isikuid (nt naabreid) häirida võiva õpilase käitumise vältimiseks ei ole lapse magamistoa akna täielik läbipaistmatu kilega katmine proportsionaalne meede.

Õiguskantsler palub eemaldada kiled akendelt vähemalt osaliselt, et igal õpilasel säiliks võimalus aknast õue vaadata ning leida akende täieliku kiletamise asemele muid viise õpilaste magamis- ja ühistegevuste tubade akende katmiseks (nt aknaraamide vahele paigaldatavate ruloode kasutamine vms).

Vaba aja sisustamise võimalused

Õppekeskus pakub noortele vaba aja sisustamiseks erinevaid võimalusi – spordisaali kasutamist graafiku alusel, raamatukogu ja arvuti kasutamist, puidu- ja käsitööringi, jalutamist õppekeskuse hoovis ning erinevaid tegevusi rühmades (rühmakodudes) töötaja juhendamisel. Vestlustest õpilastega tuli siiski välja, et olemasolevad võimalused kõiki ei köida ning vabal ajal on mõnedel tihti igav. Paljude jaoks on peamiseks ajaviiteks televiisori vaatamine, mõned loevad raamatuid. Noored sooviksid vabal ajal rohkem füüsilist aktiivsust, näiteks organiseeritud pallimänge või värskes õhus jalutamist. Paljud mainisid, et enne õppekeskusesse suunamist käisid nad tennis või huviringis. Noored sooviksid võimalusel oma huvialaga tegelemisega koolis jätkata. Samuti võiks õpilaste sõnul koolis olla ring tehnikahuvilistele.

Vestlustes olid noored mures tuleviku pärast ning neil ei olnud selget ettekujutust sellest, kuidas elu võiks pärast kooli lõpetamist/õppekeskusest lahkumist edasi minna. Mõned noored eralist

¹⁰ Vt ka CPT standards. Juveniles deprived of their liberty under criminal legislation. [CPT/Inf\(2015\)1-part.](#), p 105.

¹¹ Vt p 104.

muret tuleviku suhtes ei väljendanud, kuid samas ka nemad ei osanud öelda, mis valikud ja võimalused neil edasises elus olla võiksid.

[Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus](#)¹² kohaselt peab vabaduse kaotatud alaealistele olema tagatud piisav valik tegevusi mõtestatud ajaveetmiseks ning ettevalmistamiseks vabanemiseks ja ühiskonda taasintegreerimiseks. CPT on korduvalt rõhutanud füüsilise aktiivsuse ning muude mõtestatud tegevuste ja struktureeritud päevakava olulisust kinnises asutuses viibivate alaealiste jaoks.¹³

Õiguskantsler palub kaasata senisest enam noori aruteludesse vaba aja sisustamise erinevate mooduste üle ning vastavalt võimalustele arvestada õpilaste soovide ja ettepanekutega. Samuti tuleks luua senisest rohkem võimalusi füüsiliseks aktiivsuseks (huviringid, sportimine). Samuti võiks õppekeskus pakkuda noortele rohkem infot erinevate õppevõimaluste (nii kutseõppe kui ka kõrghariduse) kohta ning tutvustada õpilastele erinevad kutsealasid, ehk korraldada nn karjäärinõustamist (näiteks koostöös [Rajaleidja keskustega](#)). Võimalik, et paljudel õpilastel aitaks see leida elus sihi ja lootuse, mis motiveeriks neid õppima ning leevendaks ka nende käitumisprobleeme.

Telefoni kasutamise korraldus

[Õppekeskuses kehtestatud raampäevakava järgi](#) võimaldatakse õpilastel suhelda telefoni teel 3 korda nädalas rühmapõhise graafiku alusel. Õppekeskuse raampäevakava kohaselt on ühe telefonikasutamise aeg sõltumata kõnede arvust 10-20 minutit. Positiivne on, et helistada saab nii päevasel kui ka õhtusel ajal, nii tööpäeviti kui ka nädalavahetustel. Õpilased saavad kasutada helistamiseks enda isiklikku telefoni. Kel seda pole, saavad helistada oma lähedastele õppekeskuse telefoniga. Vestelda saavad lapsed privaatselt oma magamistoas.

Vestlustest õpilastega tuli välja, et kõik ei saa telefoni kasutamise reeglitest ühtmoodi aru. Telefoni kasutamiseks ettenähtud aja kohta teadsid mõned õpilased, et see on ainult 5-7 minutit. Samuti ei olnud paljud noored kindlad selles, mitu korda nädalas on helistamine lubatud. Õpilased mainisid, et isikliku telefoniga saab helistada tunduvalt kauem kui õppekeskuse omaga. Paljudel aga isiklikku telefoni ei ole.

Personali sõnul on telefoni kasutamiseks ettenähtud aeg 20 minutit ja see on sama nii isiklike telefonide kasutajatele kui ka õppekeskuse telefoniga helistajatele. Noorte erinev arusaam telefonikasutamise korrast võis tuleneda selles hiljuti tehtud muudatustest.

Kinnises asutuses viibivate laste jaoks on äärmiselt oluline lähedastega suhtlemine. Kui noored ei ole õppekeskuses telefoni kasutamise ühtsetest reeglitest piisavalt hästi informeeritud, võib see põhjustada neis segadust ja ebakindlust. Samuti tõuseb ebaselgete reeglite korral nende kuritarvituste oht. Nt võib mõni töötaja kasutada telefonivestlusteks ettenähtud aja lühendamist mõjutusvahendina. See ei oleks lubatud.

¹² Vt p 50.1

¹³ Vt nt Report to the Government of “the former Yugoslav Republic of Macedonia” on the visit to “the former Yugoslav Republic of Macedonia” carried out by the CPT from 7 to 17 October 2014. [CPT/Inf \(2016\) 8](#), p 96.; Report to the Polish Government on the visit to Poland carried out by the CPT from 5 to 17 June 2013. [CPT/Inf \(2014\) 21](#), p 71

Õiguskantsler palub õppekeskusel anda õpilastele selgem info telefoni kasutamist puudutava korra kohta. Infot tuleks anda õpilastele nii suuliselt kui ka panna see rühmakodude stendidele. Arvestades sellega, et õppekeskuses viibib palju vene keelt emakeelena kõnelevaid noori, siis võiks info olla rühmastendidel ka vene keeles.¹⁴

Laste turvakontroll seadusliku aluseta

Vestlustest õpilastega ja personaliga selgus, et pärast kodukülastust või omavolilist lahkumist kooli naastes palutakse noortel reeglina näidata kaasas oleva koti sisu ning kombatakse läbi seljas olevad riided. Personali sõnul on turvakontroll vajalik selleks, et takistada keelatud esemete sattumist õppekeskusesse. Õpilaste sõnul teeb turvakontrolli lapsega samast soost töötaja eraldi selleks ettenähtud ruumis.

[Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus](#)¹⁵ on märgitud, et olukorrad, millal võib olla vajalik läbi otsida isikuid (kinnises asutuses viibivaid alaealisi, külalisi jms), samuti rakendavate meetmete iseloom, peavad tulenema seadusest.

Õiguskantsler on korduvalt pööranud õppekeskuse ning Haridus- ja Teadusministeeriumi tähelepanu sellele, et õppekeskuse töötajatel ei ole lastele turvakontrolli tegemiseks õiguslikku alust.¹⁶ Õiguskantsler mõistab praktilist vajadust teha kooli saabuvatele õpilasele turvakontroll, kuid ei saa aktsepteerida isikute põhiõiguste piiramist seadusliku aluseta.

Eelnõude infosüsteemist (EIS) nähtub, et Riigikogus on algatatud [sotsiaalhoolekande seaduse ja sellega seonduvate muutmise seaduse eelnõu](#) (eelnõu nr [360 SE](#)) menetlemine, mis näeb ette kinnise lasteasutuse teenuse osutaja õiguste laiendamise.¹⁷ Eelnõu seaduseks saamisel tekib õppekeskuse töötajatel õigus laste valduses olevate asjade läbi vaatamiseks. Hetkel õppekeskuse personalil seda õigust siiski ei ole. EIS-is nähtava eelnõu teksti kohaselt ei oleks õppekeskuse töötajatel ka edaspidi alust õpilaste ja nende riietuse kontrollimiseks kompamise teel (turvakontrolli teostamiseks).

Õiguskantsler kordab soovitusi ning palub lõpetada õpilaste turvakontroll seadusliku aluseta.

Tervishoiueksperdi hinnang

Kontrollkäigule kaasatud tervishoiueksperdi arvamus on lisatud käesolevale kirjale. Tervishoiueksperdi arvamus toodud tähelepanekute ja soovitusete osas palun kujundada õppekeskusel oma seisukoht ning edastada see õiguskantslerile koos vastustega käesolevas kirjas toodud soovitusetele.

¹⁴ Vt ka [Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus](#) CM/Rec(2008)11 pp 106.1-106.4 (*Ethnic and linguistic minorities in institutions*)

¹⁵ Vt p 89.1.

¹⁶ [08.11.2013 kontrollkäik Tapa Erikooli](#) (p 4.4); [17.05-18.05.2016 kontrollkäik Maarjamaa Hariduskolleegeiumi Emajõe õppekeskusesse](#) (lk 6-7).

¹⁷ [Eelnõude infosüsteemi toimik nr 16-0823](#). Eelnõu § 1 lg 5 kohaselt täiendatakse sotsiaalhoolekande seadust 7¹ jaoga järgmises sõnastuses: „§ 130⁴ lg 1: „Kui kinnise lasteasutuse teenuse osutajal tekib põhjendatud kahtlus, et lapse valduses on või temale adresseeritud posti- või muu saadeti sisaldab käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 või 2 nimetatud asju, on teenuseosutajal õigus isiku valduses olevad asjad läbi vaadata.““

Teie seisukohta ootan võimalusel hiljemalt 10.07.2017.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Lisa: Tervishoiueksperti arvamus

Koopia: Sotsiaalkindlustusamet
Sotsiaalministeerium
Haridus- ja Teadusministeerium